

Εισήγηση του ΕΚΠΑ για το συγκρότημα Ευρίπου

[Alfavita](#)

Γ.Π.Τριμπέρης

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΕΥΡΙΠΟΥ

“αἰδῶς ἀργεῖοι νῦν ἄρκιον ἤ ἀπολέσθαι” (Ιλιάδα)

Γ.Π.Τριμπέρης

Ομότιμος Καθηγητής Τμ. Φυσικής του ΕΚΠΑ

Δεν πρόλαβε να κατακαθίσει η σκόνη από την ενοποίηση των ΤΕΙ Αθήνας και Πειραιά στο περίφημο «Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής» και η κυβέρνηση προωθεί επιθετικά την απορρόφηση διαφόρων ΤΕΙ, περιφερειακών και μη, από κεντρικά πανεπιστημιακά Ιδρύματα. Ανάμεσά τους δρομολογείται και η ένταξη του ΤΕΙ Χαλκίδας στο ΕΚΠΑ, παράλληλα με τη δημιουργία του «Συγκροτήματος Ευρίπου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών». Συνοδοιπόρους στο εγχείρημα αυτό η κυβέρνηση βρήκε την Πρυτανεία του ΕΚΠΑ, τη Σύγκλητο του «αρχαιότερου ΑΕΙ της χώρας με ιστορική διαδρομή 180 και πλέον ετών...», όπως αναφέρει με υπερηφάνεια η σχετική εισήγηση του Ιδρύματος, καθώς και ένα αριθμό ωφελουμένων ποικιλοτρόπως προθύμων πανεπιστημιακών ή και μελών της Συγκλήτου ασχέτων με τα επιστημονικά αντικείμενα στα οποία αναφέρεται η πρόταση, παρουσιάζοντας το όλο σχέδιο ως πρωτοβουλία του ΕΚΠΑ, που χρόνια τώρα αγωνιούσε για το πότε θα απορροφούσε τα ΤΕΙ Χαλκίδας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η εισήγηση του ΕΚΠΑ για τα ΤΕΙ Χαλκίδας και τη δημιουργία του Συγκροτήματος Ευρίπου είδε επίσημα το φως της δημοσιότητας το μεσημέρι της 21/5 λίγη ώρα μετά την δημοσιοποίηση της απόφασης της ΓΣ του ΔΕΠ του Τμήματος Φυσικής σύμφωνα με την οποία: "Η Συνέλευση του Τμήματος Φυσικής εκφράζει τον έντονο προβληματισμό της για την επικείμενη δημιουργία του Συγκροτήματος Ευρίπου του ΕΚΠΑ και τις διαδικασίες που ακολουθούνται. Ειδικότερα διατηρεί σοβαρές επιφυλάξεις για την ίδρυση των νέων Τμημάτων/Διατμηματικών Προγραμμάτων "Αεροδιαστημικής Τεχνολογίας" και "Διαχείρισης Ενέργειας, Αποβλήτων και Κλιματικής Αλλαγής" που θα ενταχθούν στη ΣΘΕ, αλλάζοντας τη φυσιογνωμία της.

Παρά τη σοβαρότητα του θέματος και τις εκπεφρασμένες ανησυχίες της πλειονότητας των μελών ΔΕΠ του Τμηματος (έγγραφο με ΑΠ 1059/30-04-2018 Τμ. Φυσικής), δεν υπήρξαν έως τώρα ικανοποιητικές απαντήσεις επί της ουσίας στις αιτιάσεις που διατυπώθηκαν.

Καλούμε τις Πρυτανικές Αρχές να αναστείλουν τις σχετικές διαδικασίες και να προχωρήσουν σε ουσιαστική διαβούλευση μέσω των συλλογικών οργάνων των Τμημάτων της ΣΘΕ, με την απαιτούμενη διαφάνεια και δίνοντας βαρύτητα στη γνώμη των ειδικών στα συγκεκριμένα αντικείμενα."

Έπρεπε να έλθει το Τμήμα Φυσικής του ΕΚΠΑ το οποίο με ακαδημαϊκή ευθύνη, επιστημονικό κύρος και ευαισθησία κατήγγειλε τα τεκταινόμενα, αναγκάζοντας τους συνοδοιπόρους της κυβέρνησης να δημοσιοποιήσουν τα σχέδιά τους.

Είναι όμως ενδιαφέρον το γεγονός ότι, ημέρες πριν, είχε διαρρεύσει η εισήγηση αυτή στην αρχική της μορφή, η αυθεντικότητα της οποίας δεν αμφισβητήθηκε από τις πρυτανικές αρχές του ΕΚΠΑ (είναι από τον υπογράφοντα στη διάθεση κάθε ενδιαφερομένου). Ένας λοιπόν προσεκτικός αναγνώστης, συγκρίνοντας τα δύο κείμενα, παρατηρεί στην δεύτερη εκδοχή διαγραφές σημαντικών σημείων της πρώτης, που καταδεικνύουν την συστηματική προσπάθεια συγκάλυψης σοβαρών ζητημάτων και εξ αρχής εκτιμήσεων και προθέσεων των συντακτών της εισήγησης, σε μια προσπάθεια παραπλάνησης του πανεπιστημιακού και άλλου κόσμου.

Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Σελ. 1 της πρώτης εισήγησης (1η παράγραφος) υπήρχε ως στόχος ε) της στρατηγικής βούλησης του ΕΚΠΑ: « την παρέμβασή του στην τεχνική επαγγελματική τυπική εκπαίδευση, στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση και τη δια βίου μάθηση».

Έχοντας πλέον γίνει ευρύτερα γνωστή η τεράστιας έκτασης κερδοσκοπική επιχείρηση του ΕΚΠΑ, στην οποία με πληρωμή διδάκτρων αποκτώνται βεβαιώσεις παρακολούθησης παντός είδους αντικειμένων, έως μαγειρικής, με την υπογραφή του «ιστορικού» πανεπιστημίου μας, οι συντάκτες της εισήγησης θεώρησαν «σώφρον» να αποκρύψουν στην νέα εκδοχή, στην αντίστοιχη θέση, αυτόν τον «στρατηγικό» τους στόχο.

- Σελ. 1 της πρώτης εισήγησης (2η παράγραφος) οι «στόχοι» του ΕΚΠΑ ανάμεσα στα άλλα συνδέονταν και «με το στρατηγικό μοντέλο ανάπτυξης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας».

Στη νέα εκδοχή, στην αντίστοιχη θέση (I. Στόχοι, οφέλη και στρατηγικός σχεδιασμός), αυτή η σύνδεση έχει εξαφανιστεί. Μήπως αυτό σχετίζεται με το γεγονός ότι Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδας είναι ο κ. Κ. Μπακογιάννης, στέλεχος της Ν.Δ., και δεν είναι πρόπον, τουλάχιστον φανερά, να δηλώνεται από ένα προοδευτικό πανεπιστήμιο η σύνδεση των στόχων του με μοντέλα ανάπτυξης συντηρητικών δυνάμεων;

Στην ίδια παράγραφο όπου αναφέρονται «οι άξονες ανάπτυξης της περιοχής», τόσο ο υπογράφων, όσο και πλήθος συναδέλφων του, ματαίως προσπάθησαν να καταλάβουν μετά τον πρώτο άξονα α) αγροτοδιατροφής, τι σημαίνει ο άξονας «β) καινοτομίας στη βιομηχανία της εμπειρίας», ενώ ο άξονας «γ) καινοτομίας στην αλυσίδα αξίας του μετάλλου» θα

μπορούσε ίσως να γίνει κατανοητός αν διέθεταν περισσότερο χρόνο για την κατανόησή του.

- Σελ. 1 της πρώτης εισήγησης (3η παράγραφος) αναφέρεται: « Η πρόσληψη νέου ταλαντούχου ανθρώπινου δυναμικού, απαλλαγμένου από συντηρητικά αντανακλαστικά, αδράνειες.....» Στη νέα εκδοχή, στην αντίστοιχη θέση, ο χαρακτηρισμός «απαλλαγμένου από συντηρητικά αντανακλαστικά», εξαφανίζεται. Η επιθυμία των συντακτών να προσληφθεί νέο ταλαντούχο ανθρώπινο δυναμικό, αλλά προσαρμοσμένο στις «προοδευτικές» τους επιλογές, σε δεύτερη ανάγνωση δεν είναι σωστό να διατυμπανίζεται και αποκρύβεται επίσης.
- Στο τέλος της ίδιας παραγράφου της πρώτης εισήγησης, μια επίσης σοβαρή επιλογή των συντακτών σύμφωνα με την οποία «Τέλος, η λειτουργία διετών Προγραμμάτων Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης θα ενισχύσει την παρέμβαση του Πανεπιστημίου στην τυπική επαγγελματική εκπαίδευση καθώς και στη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση», στη νέα εκδοχή δεν υπάρχει, προκειμένου να μην γίνει αντιληπτή η πορεία μετάλλαξης του πανεπιστημίου σε ΙΕΚ.

Οι σημειολογικές αυτές ενδεικτικές επισημάνσεις καταδεικνύουν το μέτρο της ειλικρίνειας και της αξιοπιστίας των συντακτών της εισήγησης αυτής.

Η προτελευταία παράγραφος του μέρους Ι. της νέας εισήγησης αναφέρει « Η παρούσα πρόταση, στο πλαίσιο των στόχων του Πανεπιστημίου, προέκυψε μετά από πολύμηνη και διεξοδική μελέτη των στρατηγικών σχεδίων και των Προγραμμάτων Σπουδών πολλών γνωστών Πανεπιστημίων.....» και ότι «Διεξήχθησαν συζητήσεις με όλα τα μέλη της Συγκλήτου και έγιναν διερευνητικές συναντήσεις με παράγοντες που σχετίζονται με τη δυνατότητα υλοποίησης του σχεδίου».

Εάν πράγματι έγιναν όλα αυτά, αυτό σημαίνει ότι με περίσκεψη, κριτική ανάλυση και επιστημονικότητα, οδηγήθηκαν οι συντάκτες της εισήγησης στην πρότασή τους. Ένας προσεκτικός όμως αναγνώστης, συγκρίνοντας την πρώτη εισήγηση με την νεώτερη, θα δει ότι στην πρώτη εισήγηση (Σελ.2, 3η παράγραφος) προτείνεται η μετονομασία της Σχολής Θετικών Επιστημών του ΕΚΠΑ σε Σχολή Θετικών Επιστημών και Τεχνολογίας! Στη νέα εισήγηση η πρόταση αυτή χάθηκε εν μια νυκτί. Εάν πράγματι είχε με περίσκεψη και διεξοδική μελέτη προταθεί η μετονομασία της Σχολής, η ευκολία εξάλειψης ενός ακόμα σημείου που θα δημιούργησε αντιδράσεις είναι ενδεικτικό της προχειρότητας διατύπωσης τόσο σοβαρών προτάσεων και της διάθεσης των συντακτών να γίνει αποδεκτή η εισήγηση με κάθε τρόπο.

Και αν πάλι ξόδεψαν τόσο χρόνο για την μελέτη διεθνών προγραμμάτων σπουδών πως δικαιολογούνται -ενδεικτικά αναφέρω- τα γνωστικά αντικείμενα του περίφημου «Τμήματος Αεροδιαστημικής Τεχνολογίας» στην πρώτη εισήγηση (Σελ.7) όπου περιλαμβάνονταν από: Αεροδιαστημικές Τεχνολογίες, Λογισμικό Αεροδιαστημικών Οχημάτων, έως Διαδικασίες Παραγωγής και Αεροδιαστημική Βιομηχανία και Σχεδίαση και Διαχείριση Διαστημικών αποστολών», στη νεώτερη εισήγηση (Μέρος IV. Σελ. 6) να εξαφανίζονται και το κενό να συμπληρώνεται από μερικά τυχαία αντικείμενα των Τμημάτων της Σχολής Θετικών Επιστημών, με τα οποία γενικώς και

αορίστως θα σχετίζεται το ανύπαρκτο πρόγραμμα σπουδών του νέου «επαναστατικού» τμήματος όπως και άλλων, το οποίο μάλιστα θα λειτουργήσει το 2019.

Δεν θα σχολιάσω την προχειρότητα της ανάλυσης του μέρους «II. Διεθνείς τάσεις στο παραγωγικό και κοινωνικό περιβάλλον», ούτε το «Μέρος III. Χαρακτηριστικά των περιφερειακών ενοτήτων Βοιωτίας-Ευβοίας» όπου το ΕΚΠΑ παίζει το ρόλο ενός ανεπαρκούς Υπουργού ανάπτυξης ή ενός κακού Περιφερειάρχη, αλλά θα επανέλθω στο Μέρος «IV. Ίδρυση νέων Ακαδημαϊκών μονάδων» κάνοντας μια τελευταία ενδεικτική παρατήρηση που αφορά στο προτεινόμενο «Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλιακών Σπουδών».

Εκεί, με το βερμπαλιστικό ύφος που χαρακτηρίζει ολόκληρη την εισήγηση (προηγούμενη και νεώτερη), γίνεται αναφορά σε διάφορα πανεπιστήμια όπως το World Maritime University στη Σουηδία, το Southampton κα. όπου υπάρχουν προγράμματα σπουδών στη ναυτιλία με έμφαση στη διαχείριση λιμένων και τα οποία, προφανώς, πρέπει να πάρουμε ως παράδειγμα για το προτεινόμενο νέο τμήμα. Τόσο χρόνο που ξόδεψε η επιτροπή αυτή δεν βρήκε λίγο χρόνο, αντί να κάνει αναφορές μόνο σε ονόματα προς εντυπωσιασμό, να ανοίξει πχ την ιστοσελίδα του World Maritime University (<https://www.wmu.se/people>); Αν το έκανε θα διαπίστωνε ότι το Πανεπιστήμιο αυτό διαθέτει 13 Profs, 11 Assoc. Profs. , 1 Assist. Prof, 1 Lect., με ειδικότητες πλείστες όσες (fisheries, marine aquaculture, coastal and oceans management, marine oil spills, transboundary management, ocean governance, maritime spatial planning, marine environmental protection, shipping and port economics, policy and management, marine environmental economics, Chinese shipping and ports.....). Μετά να ανοίξει την ιστοσελίδα της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Χαλκίδας, να δει το αντίστοιχο προσωπικό και τα επιστημονικά τους αντικείμενα σε σχέση με το περιεχόμενο του προς ίδρυση Τμήματος και να μας δικαιολογήσει την πρόταση «...να εκμεταλλευτεί βέλτιστα μέρος(!!!) του ανθρώπινου δυναμικού Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ» που αναφέρει. Φυσικά η αναφορά μου με κανένα τρόπο δεν υποτιμά ή αμφισβητεί την επιστημονικότητα των συναδέλφων, απλώς αναρωτιέται κανείς πως μπορείς να ιδρύεις ένα Τμήμα Διαχείρισης Λιμένων και Ναυτιλιακών Σπουδών σε τέτοια βάση, το οποίο μάλιστα θα λειτουργήσει από το 2019.

Θα μπορούσαμε να αναλύσουμε επί ώρες την «Εισήγηση του ΕΚΠΑ για το Συγκρότημα του Ευρίπου», αλλά όσα ήδη αναφέραμε είναι αρκετά για να καταλάβει κανείς την προχειρότητα με την οποία συντάχθηκε, με μια σπουδή που σε κάνει να σκέπτεσαι ότι οφείλεται σε κυβερνητικές πιέσεις, συντάχθηκε μέσα από μη-αντιπροσωπευτικές διαδικασίες, μακριά από τους επιστημονικούς χώρους-Τμήματα τους οποίους αφορά, και πιθανότατα από ανθρώπους άσχετους με τα σχετικά επιστημονικά αντικείμενα στα οποία αναφέρεται.

Το ερώτημα που οφείλει η ηγεσία του ΕΚΠΑ και η Σύγκλητός του να απαντήσει, δεν είναι ότι ο νόμος προβλέπει η Σύγκλητος να εκφράσει γνώμη, επομένως δεν είχαν λόγο τα εμπλεκόμενα Τμήματα, αλλά γιατί αυτό αποκρύβει από την πλειοψηφία των συναδέλφων που άμεσα τους αφορά, και δεν ζητήθηκε να γίνουν πανολομέλειες Τμημάτων για ένα τόσο σοβαρό ζήτημα. Η διορία, μετά τις διαμαρτυρίες του ΔΕΠ, μέχρι τις 31/5, για έκφραση διαδικτυακών απόψεων, είναι τουλάχιστον ανάξια αναφοράς.

Το ερώτημα στο οποίο οφείλουν να απαντήσουν είναι γιατί συμβάλλουν ώστε ένα Πανεπιστήμιο που μέχρι σήμερα είμαστε υπερήφανοι που το υπηρετήσαμε δεκαετίες και το βλέπουμε να διακρίνεται, να εκφυλιστεί.

Τα χαρακτηριστικά των βασικών κλάδων της Επιστήμης είναι συγκεκριμένα, όπως και ο ρόλος του Πανεπιστημίου, και πρέπει να τα διαφυλάσσουμε ως κόρη οφθαλμού. Καλό θα είναι τόσο οι Πρυτανικές αρχές, όσο και η σύγκλητος του Πανεπιστημίου μας να συγκεντρώσουν την ενεργητικότητά τους, όχι στην πραγματοποίηση των σχεδίων μιας κυβέρνησης που υποτιμά την πανεπιστημιακή διδασκαλία, θεσμοθετώντας ως διδάσκοντες στα ΑΕΙ νέους άνεργους διδάκτορες με αντιμισθία 400 ευρώ, που συρρικνώνει το διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό, το οποίο εξακολουθεί να τιμά το ΕΚΠΑ, την έρευνα και τη διδασκαλία, με μισθούς απαράδεκτους, που ελαχιστοποιεί τις δαπάνες για την έρευνα και επικροτεί κάθε διαδικασία εμπορευματοποίησης της ανώτατης εκπαίδευσης, αλλά στην υπεράσπιση του δημόσιου χαρακτήρα της Εκπαίδευσης, την επιβολή στην κάθε κυβέρνηση της συμμόρφωσής της στο συνταγματικό της καθήκον, αυτό της ολόπλευρης οικονομικής στήριξής της Εκπαίδευσης και όχι μόνο. Στην ελευθερία της έκφρασης στη διδασκαλία και στην έρευνα.

Έστω και τώρα, την τελευταία στιγμή να αρνηθείτε να συμπράξετε στη μετάλλαξη το ΕΚΠΑ.

Μόνο τότε, κύριοι συνάδελφοι, θα μπορείτε να είστε δικαιολογημένα υπερήφανοι για το Πανεπιστήμιό μας και εμείς να εξακολουθούμε να είμαστε αισιόδοξοι για το ακόμα καλύτερο μέλλον του.